

BESLUT

96-06-19

231-11360-95

AssiDomän Skog & Trä AB

NATURRESERVATET SYLTÄNGARNA DOMÄNRESERVAT

Naturreservatets namn Syltängarna Domänreservat

Kommun: Skara

Socken: Vinköl

Fastigheter: Del av Furubacken 4:2

Läge: Ca 10 km SV Skara

Kartor: Topografiska kartan: 8D Skara SV
Ekonomiska kartan: 08330, 8D3a och 08331, 8D3b

Gränser: Reservatets gräns utgörs av innerkanten av den punktstreckade linjen på bifogad karta. Bilaga 1.

Areal: 15,4 ha

Naturvårdsförvaltare: Länsstyrelsen

Markägare: AssiDomän AB

NATURFÖRHÅLLANDEN

Syltängarna domänreservat ligger på gränsen mellan ett barrskogs- och ett jordbruksområde. Reservatet är svagt sluttande i sydvästlig riktning. I områdets norra del är marken svagt kupe-rad med kullar. Några mindre partier med berg i dagen förekommer. I övrigt domineras området av finkornig morän med stort inslag av lera. I det inre av reservatet finns ett sankområde. Området har i äldre tider troligen betats.

Området skärs av skogsbilväg i två olikstora delar. Reservatet utgörs av sluten lövskog med dominans av gamla ekar. Området öster om vägen utgör endast en mycket smal remsa. Områ-dets norra del domineras av gamla ekar med inslag av enbuskar. Den västra delen är tätbe-vuxen av ekar med något yngre ålder. I den inre delen av reservatet finns ett alkärr. Den syd-ligaste delen utgörs av gles blandskog.

Ekskogen är av gammalt ursprung med en ålder av ca 190 år med undantag i väster där den är något yngre. Övriga trädslag är av relativt ungt datum. Områdets södra del utgör främst blandad lövskog med inslag av gran och några äldre tallar. Skogen har gallrats för att gynna ekens kronutveckling. Dessutom har regelbundna röjningar av sly gjorts. Torra och kullfallna träd saknas i området.

Vegetationen är ganska artfattig men representativ för sluten ekskog. Mer än 100 olika kärlväxter har noterats.

Området är lättillgängligt. En vandrings slinga finns i området.

ÄRENDETS HANDLÄGGNING

Området avsattes 1946-12-27 som domänreservat. I samband med Domänverkets bolagisering 1992 gjorde Länsstyrelsen på uppdrag av Naturvårdsverket en bedömning av vilka domänreservat i länet som har sådana särskilda naturvärden att de bör ges långsiktigt skydd som naturreservat. Syltängarnas domänreservat hör till de områden som Länsstyrelsen valde ut.

Naturvårdsverket och AssiDomän AB slöt 1995 ett avtal om naturreservatbildning för ett antal särskilt värdefulla domänreservat i hela landet. Syltängarnas domänreservat är ett av de områden som omfattas av avtalet. Enligt avtalet har inga gränsrevideringar aktualiserats.

Förslag till beslut och skötselplan har utarbetats av Länsstyrelsen i enlighet med villkoren i avtalet mellan Naturvårdsverket och AssiDomän AB. Samråd har därvid skett med företrädare för AssiDomän Skog & Trä AB och Skara kommun. Förslaget har remitterats till AssiDomän Skog & Trä AB, Naturvårdsverket, Skogsvårdsstyrelsen, Skaraborgs Läns Naturskyddsförening, Kvänum Energi och Skara kommun. Skogsvårdsstyrelsen har framfört synpunkter bl a beträffande skötsel av det yngre ekbeståndet och alkärret. Skara kommun liksom Skara Naturskyddsförening förordar att området ej betas och manuell slyröjning sker. Synpunkterna har föranlett ändring att området även i fortsättningen ska skötas som ekskog. Betesdriften har därvid utgått.

GRUND FÖR BESLUT:

Naturvärden:

Syltängarnas domänreservat utgör en sluten gammal värdefull ekskog. Området är ett attraktivt och välbesökt lokalt utflyktsmål. Området har även betydelse för naturstudier och forskning.

Syfte:

Att för framtiden bevara och befrämja ett område med mycket gammal ekskog, som förr haft en betydande utbredning i trakten. Området bör särskilt skyddas för att gynna ekens fortsatta utveckling samt skapa en god livsmiljö för växt- och djurlivet beroende av gammal ekskog. Området skall också kunna nyttjas för naturstudier och forskning samt som utflyktsmål.

Bedömning:

De höga naturvärdena gör att ett långsiktigt skydd av området är angeläget. Med hänsyn till reservatets värden och syften kommer markanvändningen att försvåras avsevärt. Därför erfordras reservatsförordnande.

Föreskrifterna är anpassade till reservatets syften och värden. De är främst avsedda att bevara och främja utvecklingen av gammal ekskog samt växt- och djurliv knutet till denna skogsmiljö. Förordnandet är förenligt med naturresurslagen och Skara kommuns planeringsunderlag.

BESLUT

Med stöd av 7 § naturvårdslagen (SFS 1964:822, senast ändrad 1982:1097) förklarar Länsstyrelsen Syltängarnas domänreservat som naturreservat. Området avgränsas med innerkanten av den kraftiga punktstreckade linjen på bifogad karta, bilaga 1.

RESERVATSFÖRESKRIFTER

För att trygga ändamålet med reservatet förordnar Länsstyrelsen med stöd av 8 - 10 §§ naturvårdslagen samt 9 - 10 §§ naturvårdsförordningen (1976:484, senast ändrad 1991:1165) att nedan angivna föreskrifter samt vård- och förvaltningsbestämmelser skall gälla för reservatet.

A. FÖRESKRIFTER ENLIGT 8 § NATURVÅRDSLAGEN OM INSKRÄNKNINGAR I RÄTTEN ATT FÖRFOGA ÖVER RESERVATSOMRÅDET

Utöver förbud och föreskrifter i andra lagar och författningar är det förbjudet att

- uppföra byggnad eller därmed jämförbar anläggning.
- uppföra mast, torn eller liknande anläggningar.
- anlägga mark- eller luftledning.
- anbringa tavla, skylt, inskrift, affisch eller därmed jämförbar anordning.
- anlägga väg, parkeringsplats, led eller spång.
- anordna upplag.
- borra, spränga, schakta, gräva eller bedriva täkt av något slag.
- utföra fyllning eller tippning.
- utföra dikning, dämning, rensning eller annan åtgärd som påverkar områdets hydrologiska förhållanden.
- avverka, gallra, röja eller utföra skogsvårdande åtgärd.
- ta bort eller upparbeta dött träd eller vindfälle.
- framföra motordrivet fordon annat än på befintlig skogsbilväg.
- använda kemiska eller biologiska bekämpningsmedel eller gödselmedel.
- kalka mark eller vatten.

- inplantera djur- eller växtarter.

Meddelade föreskrifter utgör inte hinder för åtgärder enligt skötselplan fastställd av Länsstyrelsen, normalt underhåll av befintlig luftledning eller underhåll av parkeringsplatser och befintlig väg inom vägområdet.

B. FÖRESKRIFTER ENLIGT 9 § NATURVÅRDSLAGEN OM SKYLDIGHET ATT TÅLA VISST INTRÅNG

Markägare och innehavare av särskild rätt till marken förpliktas tåla att de anordningar utförs och åtgärder vidtas inom reservatet som framgår av till detta beslut fogad skötselplan, bilaga 2.

C. FÖRESKRIFTER ENLIGT 10 § NATURVÅRDSLAGEN OM VAD ALLMÄNHETEN HAR ATT IAKTTA INOM RESERVATET

Utöver föreskrifter och förbud i andra lagar och författningar är det förbjudet att

- framföra fordon annat än på befintlig bilväg.
- parkera annat än på anvisade parkeringsplatser.
- ställa upp husvagn, husbil eller tälta.
- cykla eller rida annat än på befintlig skogsbilväg.
- anbringa tavla, skylt, inskrift, affisch eller därmed jämförbar anordning.
- göra upp eld.
- fälla träd och buskar, bryta kvistar eller på annat sätt skada vegetationen.
- plocka växter eller växtdelar med undantag för bär och matsvamp.
- anordna läger, sätta upp orienteringskontroller eller snitslade spår.
- förstöra eller skada fast naturföremål eller ytbildning.
- skada eller ta bort döda träd eller vindfällan.
- fånga och insamla ryggradslösa djur.

D. FÖRESKRIFTER ENLIGT 9 § NATURVÅRDSFÖRORDNINGEN OM VÅRD OCH FÖRVALTNING

- Länsstyrelsen fastställer till beslutet fogad skötselplan. Planen skall ligga till grund för skötseln av naturreservatet.
- Naturvårdsförvaltare är Länsstyrelsen.

- Naturvårdsförvaltaren skall vid förvaltning av området samråda med markägaren.
- Reservatet skall utmärkas i enlighet med Naturvårdsverkets anvisningar.

Med stöd av 12 § naturvårdslagen kan Länsstyrelsen i särskilda fall medge undantag från meddelade föreskrifter.

ANSVARSFÖRDELNING VID INSEKTSANGREPP ELLER LIKNANDE

Behovet av åtgärder inom reservatet vid insektsangrepp eller liknande skall bedömas av Länsstyrelsen och Skogsvårdsstyrelsen i samråd.

Det ansvar som markägaren har enligt 29 § skogsvårdslagen kommer efter reservatsbildningen att vara statens ansvar.

Detta beslut kan överklagas till regeringen. Miljödepartementet. Se bilaga formulär nr 1.

I detta ärende har landshövding Birger Bäckström beslutat och Ann-Margret Johansson, naturvård, varit föredragande. I den slutliga handläggningen har även naturvårdsdirektör Rune Johansson, länsantikvarie Eva Björkman, länsarkitekt Inga Friberg-Karlsson och länsassessor Rune Fridell deltagit.

Birger Bäckström

Ann-Margret Johansson

